

ZORGBELEID 2020-2021

Inhoud

1. Onze visie op zorg.....	5
2. De 7 pijlers.....	6
A. welbevinden.....	6
B. diversiteit.....	6
C. krachtige leeromgeving.....	6
D. goesting.....	6
E. professionalisering team	7
F. harmonische ontwikkeling.....	7
G. teamwork	7
De 7 pijlers uit de visie concreet (zie bijlage)	7
3. Pedagogisch project	8
4. Onze zorgstructuur: Continuüm.....	10
Het Zorgcontinuüm	10
A: brede of preventieve basiszorg (Fase 0)	11
A.1 Leerlinggegevens verzamelen	11
A.2 Leerlingen opvolgen en bespreken	12
A.3 Registreren	12
A.4 Ouders betrekken.....	12
A.5 Samenwerken met (externe) partners.....	12
A.6 Differentiëren/ Acties bepalen.....	12
A.7 Welbevinden bewaken.....	12
A.8 Levenslang leren.....	13
A.9 Transparantie	13
A.10 Genormeerde toetsen.....	13
A.11 Taken van de klastitularis	13
A.12 Taken van de zorgleerkracht:	13
A.13 Taken van de zorgcoördinator:	14
A.14 Taken van de directie:	15
B.Verhoogde zorg / eerstelijnszorg (Fase 1).....	16
B.1 Leerlingen opvolgen en bespreken	17
B.2 Registreren	17
B.3 Ouders betrekken.....	17
B.4 Samenwerken.....	17
B.5 Differentiëren	18
B.6 Taken van de klastitularis:	18
B.7 Taken van de zorgleerkracht:	18
B.8 Taken van de zorgcoördinator:	18
B.9 Taken van de directie:	18
C. Fase 2: Uitbreiding van zorg / tweedelijnszorg	19
C.1 Leerlingen opvolgen en bespreken	19
C.2 Registreren	19
C.3 Ouders betrekken:.....	19
C.4 Samenwerken externen:	19

C.5 Differentieren:	20
C.6 Welbevinden bewaken:	20
C.7 Taken van de klastitularis:	20
C.8 Taken van de zorgleerkracht:	20
C.9 Taken van de zorgcoördinator:	21
C.10 Taken van de directie: indien nodig	21
D. Overstap naar een school op maat (Fase 3).....	21
D.1 Taken van de klastitularis:	22
D.2 Taken van de zorgleerkracht:	22
D.3 Taken van de zorgcoördinator	22
D.4 Taken van de directie:	22
5. Onze overlegstructuur.....	23
Soorten overleg	23
A. Overleg klasleerkracht – zorgleerkracht	23
Doel.....	23
Frequentie	23
Registratie.....	23
B. Zorgoverleg zorgcoördinator – zorgleerkracht.....	24
Doel.....	24
Frequentie	24
Registratie.....	24
C. Overleg zorgcoördinator – klastitularis (Pré-mdo).....	24
Doel.....	24
Frequentie	24
Registratie.....	24
D. Overleg directie – zorgcoördinator	24
Doel.....	24
Frequentie	24
Registratie.....	24
E. MDO.....	25
Doel.....	25
Frequentie:	25
Registratie:.....	25
F. CLB – overleg	25
Doel.....	25
Frequentie	25
Registratie.....	25
G. Oudercontact	25
Doel.....	25
Frequentie:	25
Registratie:.....	25
H. Kernteam.....	26
Doel:	26
Frequentie:	26
Registratie:.....	26
I. Kindcontact.....	26
Doel.....	26
Frequentie:	26
Registratie:.....	26

J. Horizontaal overleg	26
Doel.....	26
Frequentie:	26
Registratie:.....	26
K. Verticaal overleg.....	26
Doel.....	26
Frequentie:	26
Registratie:.....	26
L. Overgangsgesprekken.....	27
Doel:	27
Frequentie:	27
Registratie:.....	27
Overgangsmomenten	27
Derde kleuterklas -eerste leerjaar:.....	27
Overgang zesde leerjaar-secundair onderwijs	27
6. Middelen.....	28
A. iOmniwize.....	28
B. Testing (meten = weten)	28
B.1 Citotest	28
B.2 Leerstoftoetsen	28
B.3 LVS	28
B.4 AVI - leestesten.....	29
B.5 Taalscreening – niveau onderwijstaal: SALTO-Test.....	29
B.6 Testen o.l.v. CLB.....	29
B.7 IDP	29
C. Redicodi-maatregelen	30
D. Curriculumaanpassingen (IAC)	30
7. Bijlagen	31
A. De 7 pijlers concreet.....	31
A.1 Welbevinden	31
A.2 Diversiteit	32
A.3 Krachtige leeromgeving.....	33
A.4 Goesting	35
A.5 Professionalisering	35
A.6 Harmonische ontwikkeling.....	36
A.7 Teamwork.....	37
B. Binnenklasdifferentiatie	39
B.1 Binnenklasdifferentiatie op schoolniveau	39
B.2 Differentiatie bij toetsen (mogelijkheden)	40
C. Handelingsgericht werken (HGW).....	41
D. Afspraken	43
D.1 Afspraken: Ontwikkeling van het wiskundig denken	43
D.2 Afspraken: Taalkundige ontwikkeling	48

E. Zorgdossier in iOMNIWIZE.....	52
E.1 Leerkrachten lager onderwijs: zorgdossier.....	52
E.2 Leerkrachten kleuteronderwijs: zorgdossier.....	52
E.3 Begeleidingstypes in het zorgdossier: Wie vult wat in?	52
F. Opvolging zorg	53
G. Stappenplan BASO-Fiche.....	54

1. Onze visie op zorg

De regenboog is het symbool van liefde voor mens en natuur. Vanuit deze overtuiging dragen wij met goesting zorg voor de kinderen van onze school.

Wij gaan uit van het positieve in ieder kind en zetten in op de harmonische ontwikkeling volgens de principes van het handelingsgericht werken.

Door rekening te houden met de individuele mogelijkheden en specifieke onderwijsbehoeften van elke leerling creëren we een leeromgeving waarin alle kinderen zich goed in hun vel voelen ongeacht hun sociale afkomst, religie, geslacht, intellectuele capaciteiten, gezondheid,...

We streven naar een sfeer van vertrouwen en een open en eerlijke communicatie. Met alle betrokken partijen wordt overlegd en samengewerkt : oudercontacten, kindcontacten, MDO,

In zo'n ongedwongen sfeer kunnen leerkrachten bij collega's terecht met grote en kleine zorgvragen.

De leerkracht wordt ook ondersteund door extra materialen, zorgcoördinator, directie, CLB en externen om een zo groot mogelijke draagkracht te bekomen.

Het is de verantwoordelijkheid van het hele team, met de klastitularis als spilfiguur, om te zorgen voor een krachtige leeromgeving waarin elk kind vol zelfvertrouwen zijn eigen talenten kan ontwikkelen.

2. De 7 pijlers

In elke school zijn er kinderen die extra aandacht vragen, om welke reden dan ook. Deze kinderen stellen heel uitdrukkelijk de school voor de uitdaging om te differentiëren. Dit wil zeggen het aanbod van de school aan te passen aan de noden en mogelijkheden van de kinderen en niet omgekeerd. Elke kind is uniek, ieder kind is verschillend. Allen hebben ze recht op kwaliteitsvol onderwijs dat wordt gekleurd met brede zorg. In het kader van ons schooleigen christelijk opvoedingsproject biedt ons schoolteam een degelijk onderwijsaanbod. Ons onderwijsaanbod beslaat alle verschillende leergebieden. 'Leren Leren' en 'sociale vaardigheden' krijgen ook ruim de aandacht. Het team zorgt voor een eigentijdse aanpak en een stimulerend opvoedingsklimaat. Elk teamlid draagt verantwoordelijkheid voor de kinderen van de eigen klasgroep en is bekommerd om alle kinderen van de school. Vanuit die dagelijkse zorg is ieder teamlid dagelijks op zoek naar de beste manier om ieder kind zo individueel mogelijk te begeleiden. Leerlingen die het om de één of andere manier moeilijk hebben, willen wij in de mate van het mogelijke op maat begeleiden. Wij moeten voor ogen houden dat jongeren het in deze complexe wereld van vandaag niet gemakkelijk hebben en dat de maatschappij het hen niet altijd even comfortabel maakt. Jonge mensen verdienen een schoolomgeving waarin ze gemotiveerd worden om werk te maken van de toekomst. Een extra schouderklopje, coaching op vlak van studiemethodes, een positief klimaat waarin alle partners met elkaar in gesprek gaan en elkaar vertrouwen kunnen wonderen doen. Dit alles maakt een school tot een warme, kindvriendelijk school met groeikansen voor iedereen.

A. welbevinden

Op de eerste plaats vinden wij het uitermate belangrijk dat de kinderen zich 'goed' en 'betrokken' voelen op onze school. Alle kinderen! Iedereen moet zich van bij de start 'geborgen' voelen. Daarom besteden we veel aandacht aan het creëren van een veilig klasklimaat. Aandacht hebben voor talenten van leerlingen behoort tot een basishouding van het voltallige team.

B. diversiteit

Maximale ontplooiingskansen bieden aan elk kind betekent dat differentiatie behoort tot de dagelijkse praktijk. Omgaan met verscheidenheid vraagt om differentiatie. Differentiatie kan op verschillende manieren worden toegepast : aangepast huiswerk, verdiepende leerstof, aangepast werkboek (Z-schrift), aangepast leerprogramma, niveaugroepen, aangepaste verwachtingen, aangepaste klashoeken, aangepaste materialen, belangstellingscentra die aansluiten bij de leefwereld van het kind, heen-en weerschriftje met pictogrammen, bundels, talige hoeken, verteltassen, Zowel differentiatie voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben om de basisleerstof te verwerven als voor leerlingen die nood hebben aan verdieping.

C. krachtige leeromgeving

"Wat heeft het kind nodig ?" is de vraag die we ons stellen. Voor elke leerling formuleren we concrete doelen. De ontwikkelingsdoelen en eindtermen zijn een leidraad. Doelen worden aangepast aan de noden van elke leerling. We gaan op zoek naar manieren om de doelen te bereiken. Redelijke aanpassingen in functie van het gekozen doel worden uitgewerkt. We bieden een krachtige leeromgeving aan waarbij elke leerling wordt uitgedaagd op zijn/haar niveau.

D. goesting

We gaan met volle goesting aan de slag om de kinderen te inspireren en op een enthousiaste wijze hun inzet positief te bevestigen.

E. professionalisering team

Alleen een schoolteam dat voldoende deskundigheid bezit, is in staat om hulpvragen te onderkennen en er adequaat op te reageren. De leerkrachten krijgen kansen om bijscholingen te volgen en worden daartoe gestimuleerd. De directie/zorgco's bewaken de diversiteit aan bijscholingen. De leerkrachten delen de inhoud van bijscholen met elkaar. Samenwerken met externe professionele partners (CLB, revalidatiecentra, logo, ondersteuningsnetwerk, ...) wordt gezien als een meerwaarde.

F. harmonische ontwikkeling

We kijken niet enkel naar het hoofd (het cognitieve) maar ook het hart en de handen krijgen een belangrijke plaats. Maandelijks wordt er via fijne activiteiten op zoek gegaan naar de talenten van de leerlingen om hen zo te laten geloven in het eigen kunnen. Ook in de scholagenda van de kinderen zijn de verschillende talenten verwerkt. Via het project "Schat In Jezelf" wordt er in de buddygroepen aandacht besteed aan sociale vaardigheden. Ook in het rapport wordt het sociaal-emotionele luik en de werkhouding geëvalueerd.

G. teamwork

Er zijn verschillende werkgroepen en overlegmomenten op school. De zorgnoden en de evolutie van de leerlingen worden door de leerkrachten, de zorgjuf (KS) en de zorgcoördinator in het digitale leerlingdossier bijgehouden en opgevolgd. De leerkrachten werken samen aan Zill-projecten en proberen het welbevinden en de betrokkenheid te verhogen via het sporenbeleid.

De 7 pijlers uit de visie concreet (zie bijlage)

3. Pedagogisch project

Een school met een eigen kijk op “leren en opvoeden”

Ouders verwachten - terecht - veel van de school. Zij zijn dan natuurlijk de eerste en belangrijkste opvoeders van hun kind. Maar als school willen wij ons steentje hierin bijdragen. Binnen het geheel van werken met de kinderen ligt naar onze mening de voornaamste taak in het onderwijzen en dus het begeleiden in het 'leren' van de ons toevertrouwde kinderen. Met dit leren bedoelen we het leren in al zijn facetten : leren kennen, leren kunnen, leren zijn en leren samenleven. M.a.w. ons leer – en opvoedingsproject is gericht op het totale kind. Door onze didactische aanpak en door het creëren van een krachtige leeromgeving willen wij ervoor zorgen dat onze kinderen steeds 'zin hebben in' en 'uitgedaagd worden tot' leren en leven.

De basis om dat te realiseren is het welbevinden van de leerlingen. Wij streven daarom in onze school naar een sfeer waarbinnen kinderen zich goed voelen. Zo kunnen zij zich, op een unieke wijze, vanuit een positief zelfbeeld en in een sfeer van vertrouwen ontplooiën zowel op cognitief als op socio-emotioneel en psychomotorisch vlak. In de kleuterschool kan ieder kind, rekening houdende met zijn of haar beginsituatie, groeien op een eigen wijze. De honger aanwakkeren naar 'groeien door te leren' is een hoofddoel. Hierbij vertrekken we zoveel mogelijk vanuit de ervaringswereld van het kind. Daarbij helpen we de kinderen vooral te leren hoe ze zelfstandig keuzes kunnen maken. In de lagere school bouwen wij hierop verder.

Wij willen elke leerling optimale kansen geven in dat leerproces. Het werken met de gehele klas, het groepswork en het gedifferentieerd werken moeten leiden tot het beheersen van de leerstof. Hierbij mogen leerlingen weten dat ze fouten mogen maken en dat ze daaruit kunnen leren. Zij beseffen dan al snel welke hun individuele mogelijkheden en beperkingen zijn. De cijfers die bij de evaluatie en de rapportering worden gegeven spelen hierin een eigen rol. Het kunnen omgaan met deze mogelijkheden en beperkingen werkt het opbouwen van het nodige basisvertrouwen in de hand. Wij wensen immers dat de leerlingen na de lagere school hun weg vinden en meekunnen in het verder onderwijs om daarna als kritisch denkende en handelende personen gelukkig te leven in onze samenleving. De basis voor het leren zijn de ontwikkelingsdoelen en eindtermen van de overheid zoals ze vertaald werden in het ontwikkelingsplan en de leerplannen van het VVKBaO.

Een school met een democratische ingesteldheid

Personeel en ouders kunnen alleen werken aan het leerproces bij de kinderen als ze weten dat ieder er zijn eigen stem mag hebben. Als leerkrachtengroep werken wij in de school aan een sfeer waarin het verschillen van mening een springplank kan zijn om als groep te groeien. Belangrijke beslissingen groeien vanuit de dialoog en in gezamenlijk overleg met het schoolteam, schoolbestuur en andere participanten. Eens er een beslissing is, wordt deze door iedereen loyaal gerespecteerd. Zowel in de kleuterschool als in de lagere school is er een grote openheid naar de ouders toe. De betrokkenheid o.a. van het oudercomité, bij het geheel van de schoolwerking staat hier borg voor.

Een school die waarden doorgeeft

Onze school wil de leerlingen helpen om te groeien als mens om zo een eigen plaats in de maatschappij te vinden. Het aanbieden van waarden, geïnspireerd door het christelijk geloof, zijn daarvoor essentieel. Deze waarden zijn noodzakelijk om de nodige sociale vaardigheden te verwerven. Het voorleven van de door ons vooropgestelde waarden en normen vergt een regelmatige en open dialoog met elkaar. Zorg voor iedere leerling staat voorop. Pestgedrag op school wordt zo snel mogelijk aangepakt.

Een school die wil groeien in onderwijscompetentie

Wij wensen uit te gaan van onze eigen mogelijkheden en beperktheden als groep en als individu. Als collega's durven wij aan mekaar raad vragen en competenties uitwisselen om te groeien als een professionele leergemeenschap. Praktijkgerichte nascholing zorgt ervoor dat ons onderwijzen blijft evolueren. Het groeien in de eigen competenties als leerkracht en als team is de beste waarborg voor een blijvende groei bij de leerlingen.

4. Onze zorgstructuur: Continuüm

Het Zorgcontinuüm

Het zorgbeleid op school verloopt volgens het zorgcontinuüm, opgenomen in het vademecum “zorgbreed en kansrijk onderwijs” van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen (VVKBaO). Het zorgteam begeleidt leerlingen, ouders, leerkrachten en overlegt met externen. We maken gebruik van buitenschoolse hulp (CLB, LOGO, KINE, ondersteuningsnetwerk, revalidatiecentra ...) maar ook van de kennis binnen ons eigen team. We werken handelingsgericht. Via ons digitaal zorgsysteem “iOmniwize” kunnen we onze zorgvragen en de genomen maatregelen in kaart brengen. Regelmatig overleg met ouders en externen is belangrijk. In dit overleg spelen zorgcoördinator, CLB, klasleerkracht, zorgleerkracht, ouders, de directie en ook de leerling een belangrijke rol. Het principe van inclusie, waarbij we verscheidenheid aanvaarden in onze school, wordt niet uit de weg gegaan!

We onderscheiden 4 fases: brede basiszorg (fase 0) – verhoogde zorg (fase 1) - uitbreiding van zorg (fase 2) – doorverwijzing naar een school op maat (fase 3). De fases vloeien in elkaar over.

A: brede of preventieve basiszorg (Fase 0)

De eerste fase (fase 0) van het zorgcontinuüm is de brede basiszorg. Goede zorg start met goed, degelijk onderwijs in de klas. De leerkracht zorgt voor kwaliteitsvol onderwijs door een krachtige leeromgeving te realiseren.

Krachtige leeromgevingen kenmerken zich door enkele didactische principes:

- Een positief, veilig en rijk leerklimaat creëren waardoor leerlingen kunnen opgroeien met een positief en realistisch zelfbeeld. Er wordt rekening gehouden met het ontwikkelingstempo, de individuele mogelijkheden en de achtergrond van de leerlingen. De leerkracht houdt rekening met de competenties van zijn/haar leerlingen door te differentiëren naar inhoud, naar tempo en/of naar doel. Leerlingen hebben nood aan een warme, veilige en geborgen omgeving. Zich goed voelen zorgt er voor dat de leerling op een spontane en open manier in het leven staat en zichzelf kan zijn in de klasgroep waar hij zich verbonden voelt met de klasgenoten en de leerkracht.

- Betekenisvol leren stimuleert leerlingen om zich in te zetten. Betekenisvol zorgt voor motivatie. Leerkrachten werken volgens een gestructureerd les- of activiteitenverloop waar ze durven van afwijken, rekening houdend met de beginsituatie van de groep. De leerkracht sluit aan bij de ervaringen en leefsituaties van leerlingen en schept een leeromgeving waar leerlingen nieuwe leer – en levenservaringen kunnen opdoen, gekoppeld aan de ontwikkelingsdoelen en eindtermen. De leerkracht stelt ambitieuze maar haalbare doelen. Interactie, didactisch materiaal, een variatie aan werkvormen en het gebruik van hedendaagse media ondersteunen betekenisvol leren. In de kleuterschool wordt gewerkt met het 4-veld (4 ervaringsituaties) : zelfstandig spelen, explorerend beleven, ontwikkelingsondersteunend leren en ontmoeten. - De kracht van de leerkracht! De leerkracht doet er toe! De leerkracht is de spil ! Doelgericht kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen behoort tot de vaardigheden van een sterke leerkracht. Ook het positieve zien in elke leerling en het kunnen reflecteren met als doel bij te sturen kenmerken een goede leerkracht.

A.1 Leerlinggegevens verzamelen

Aan de hand van observaties, toetsen en gesprekken met leerlingen, ouders en externe hulpverleners worden gegevens verzameld. Ook worden genormeerde toetsen afgenomen. Deze gegevens worden geregistreerd door de lkr. en zorglkr. in het leerlingvolgsysteem van iOmniwize. De zorgcoördinator ondersteunt de lkr. door het organiseren en invoeren van de gegevens na genormeerde toetsen. Hij organiseert de gesprekken met ouders en externen. Op basis van de verkregen gegevens worden acties binnen de zorg bepaald.

A.2 Leerlingen opvolgen en bespreken

Op het pré-MDO worden de leerlingen besproken aan de hand van de bekomen leerlinggegevens: naast het cognitieve wordt er ook rekening gehouden met het socio- emotionele, de werkhouding, concentratie, thuissituatie,... Vanuit deze gegevens worden de noden van de leerling bepaald. Mogelijke acties met betrekking tot de preventieve basiszorg (uit te voeren door de klasleerkracht) worden hier samen met de zorgcoördinator besproken.

A.3 Registreren

De acties binnen de preventieve basiszorg worden, indien ze gelden voor een specifieke leerling ,geregistreerd in het digitaal leerlingvolgsysteem op Ikklik/Iomniwize

A.4 Ouders betrekken

We trachten ouders zo veel als mogelijk te betrekken in het leerproces van de leerlingen. Daarvoor organiseren we een aantal oudercontacten op vaste momenten doorheen het jaar. Wanneer de klasleerkracht een bezorgdheid heeft worden de ouders uitgenodigd op een tussentijds oudercontact. We proberen kort op de bal te spelen en stimuleren ook de ouders om hun bezorgdheden zo snel mogelijk te melden aan de klasleerkracht.

Via 'Gimme' worden de ouders op de hoogte gesteld van acties die worden ondernomen op klas- en schoolniveau.

Om de band met de school te verhogen worden de ouders ook uitgenodigd lid te worden van de ouderraad.

A.5 Samenwerken met (externe) partners

Indien nodig en gevraagd, wordt onze school opgevolgd door de pedagogische begeleidingsdienst. De dienst helpt ons tegemoet te komen aan de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen en aan de ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten.

A.6 Differentiëren/ Acties bepalen

Kinderen ontwikkelen niet allemaal even snel. Er zijn verschillen in mentale en motorische mogelijkheden, tempo, interesses, sociale vaardigheden, etc. De leerkracht probeert de noden van de kinderen te achterhalen en hier op in te spelen door te differentiëren in begeleiding, instructie (sporenbeleid), tempo, taken, hulpmiddelen, etc.

Bij de kleuters wordt er specifiek met een zorgfocus gewerkt die in onderling overleg wordt bepaald.

A.7 Welbevinden bewaken

Er wordt gewerkt aan een veilig pedagogisch klimaat. De leerkracht heeft oog voor het welbevinden, het zelfvertrouwen en vertrekt zoveel mogelijk vanuit de talenten, interesses en leefwereld van de leerlingen. Onze school draagt respect hoog in het vaandel. Respect voor elkaar, zichzelf, materiaal, andere meningen,

de natuur. Om dit te bewerkstelligen wordt er gewerkt met buddy-groepen. We leggen de nadruk op positieve bekrachtiging van het gewenste gedrag.

A.8 Levenslang leren

Door een krachtig nascholingsbeleid werkt de school aan de professionalisering van de leerkrachten. Leerkrachten volgen nascholingen op basis van hun interesses en noden en op basis van de algemene noden van de school.

A.9 Transparantie

Het platform Ikklik/Iomniwize is de rode draad doorheen de schoolwerking. Hierin worden alle observaties, acties en verslagen van overlegmomenten, ouder- en kindcontacten geregistreerd en staan ze ter beschikking voor de lkrn. en indien nodig het clb.

A.10 Genormeerde toetsen

Naast de reguliere klastoetsen worden er ook genormeerde toetsen afgenomen. (Cito, Salto, LVS, IDP,...) De zorgleerkracht of klasleerkracht neemt deze toetsen af op vooraf bepaalde data. In september wordt de toetsenkalender opgemaakt door de zorgcoördinator, uitgedeeld aan alle leerkrachten en op iOmniwize geplaatst. Na elke toetsenperiode worden de toetsen besproken, acties gekoppeld en geëvalueerd.

A.11 Taken van de klastitularis

- leerlingen systematisch opvolgen, leerlingengegevens verzamelen, observeren, leerlingengegevens registreren in het leerlingvolgsysteem.
- levenslang leren door het volgen van nascholing afhankelijk van (eigen) noden en de noden van de school,
- differentiëren,
- veilig klasklimaat bewaken, duidelijke afspraken en regels hanteren, oog hebben voor positieve factoren,
- reguliere oudercontacten en gesprekken met leerlingen voeren,
- MDO's grondig voorbereiden en bijwonen, signaleren van leerlingen
- Genormeerde toetsen afnemen
- Zorgfocus bepalen

A.12 Taken van de zorgleerkracht:

- verzamelen van leerlingengegevens, observeren, leerlingengegevens registreren in leerlingvolgsysteem
- genormeerde toetsen afnemen (in sommige gevallen)
- differentiëren, aangepast materiaal voorzien
- MDO's grondig voorbereiden, signaleren van leerlingen (indien mogelijk)
- welbevinden van de leerlingen bewaken, duidelijke afspraken en regels hanteren
- invullen van documenten

A.13 Taken van de zorgcoördinator:

De zorgcoördinator heeft zorgtaken op drie niveaus:

1. De coördinatie van zorginitiatieven op het niveau van de school, desgevallend op het niveau van de scholengemeenschap.
2. Het coachen/ondersteunen van het handelen van de leerkrachten.
3. Het begeleiden van de leerlingen.

Taakinvulling van de zorgcoördinator:

Schoolniveau:

- Ingeven resultaten (Avi, Cito, LVS, IDP, paralleltoetsen)
- Voorbereiden en plannen
 - pré- MDO
 - MDO
 - Baso -fiches
 - Oudergesprekken
 - Overgangsgesprekken
 - Gesprekken met logo's
 - CLB
 - Overleg met zorgjuf
 - Overleg met directie
- Opleidingen VVKBAO
- Opleidingen Zoutleeuw (zorg)
- Opleiding zorgtweedaagse
- m-cirkel in iOmniwize
- Traject hoogbegaafden uitwerken
- vernieuwen buddy-systeem
- orthotheek
- afspraken opstellen (bundels, notatie in agenda,)
- resultaten IDP/ par. toetsen voorstellen op PV
- item zorg op PV
- voorbereiden, leiden, verslag maken van vergaderingen zorgteam

Leerkrachtniveau:

- afname leesniveau
- afname Cito
- helpen invullen zorgplannen (m-cirkel)
- invoer in leerlingdossiers
- observaties
- materiaal bezorgen (lezen, spelling , hoogbegaafden,...)

- ondersteuning in de klas (graadklas, cirkelrekenen, cijferen,...)
- begeleiding groepje IIn. (lezen, spelling, ...)
- evalueren m- cirkels
- opstellen IAC (fase 3)

Leerlingniveau:

- indiv. ondersteuning cijferen, cirkelrekenen, basis rekenen, plannen, begeleiden leesgroepje...)

A.14 Taken van de directie:

- (zorg)leerkrachten en zorgcoördinator coachen ;
- overleg met zoco ;
- overleg met het zorgteam (indien mogelijk)
- MDO's bijwonen en leiden (indien mogelijk)
- professionalisering bewaken;
- veilig klas- en schoolklimaat bewaken;
- Evalueren van het zorgbeleid met het team.

B.Verhoogde zorg / eerstelijnszorg (Fase 1).

Wanneer blijkt dat een leerling meer nodig heeft dan de brede basiszorg, gaat de leerling over naar verhoogde zorg (fase 1). Het zorgteam van de school kijkt samen met leerling, ouders en leerkracht hoe de leerling op school extra ondersteund kan worden. We stellen ons twee vragen : Wat heeft de leerling nodig? (Welk concreet doel streven we na?) Wat heeft de leerkracht nodig om de verhoogde zorg te kunnen bieden? De aangeboden zorg wordt schoolintern opgenomen en opgevolgd. Observaties en analyses geven informatie over de te nemen maatregelen. Hier gaat het vaak over extra stimulerende, remediërende, compenserende en dispenserende maatregelen. (REDICODI-maatregelen: zie bijlagen)

Voorbeelden van stimulerende maatregelen :

- Duidelijke structuur in lessen /dagverloop
- Gebruik van pictogrammen
- Competitiviteit minderen
- Tijd maken voor kindgesprek (begrip tonen, aanmoedigen, ...)
- De dag openen met een kringmoment
- Beloningssysteem
- Hoeken aanpassen aan het thema
- ...

Voorbeelden van remediërende maatregelen:

- Gebruik van concreet materiaal
- Extra inoefening in contractwerk
- Bijkomende instructie
- ...

Voorbeelden van compenserende maatregelen :

- Ict-hulpmiddelen toestaan
- Structuur d.m.v. kalenders en picto's
- Speelplaatsactiviteiten
- Contractwerkjes
- Time timer, zandloper
- Knijpschaar i.p.v. handschaar
- Extra tijd geven voor oefeningen en opdrachten
- Aangepast huiswerk
- Aangepast lettertype/ lettergrootte
- Leesteksten vooraf mee naar huis
- Regelkaarten/stappenkaarten mogen gebruiken
- Toetsen in aparte ruimte
- Hoofdtelefoon
- Aangepast dictee, kopieerdictee, zorgdictee
- ...

Voorbeelden van dispenserende maatregelen :

- Niet hardop laten lezen in de klas
- Beperkte boekenlijst
- Teksten en vragen voorlezen
- Mondeling toetsen i.p.v. schriftelijk
- ...

B.1 Leerlingen opvolgen en bespreken

Leerlingen die nood hebben aan verhoogde zorg worden besproken door de klastitularis en de zorgcoördinator tijdens een overleg of pré-MDO. Met de gegevens uit het leerlingdossier en de concrete bepaling van de zorgnoden worden acties opgesteld (m-cirkel). Indien nodig wordt hier reeds, mits toestemming van de ouders, het clb betrokken voor advies.

B.2 Registreren

Tijdens het pré-mdo of op vraag van de leerkracht wordt er een m-cirkel opgesteld. Hierin wordt uitgaande van de reeds bekomen leerlinggegevens en de noden van de leerling en/of leerkracht een actieplan opgesteld dat na een vooropgestelde periode geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd wordt.

M-cirkel: Een instrument om oplossingsgericht én handelingsgericht te kijken naar en te handelen met leerlingen. De leraar ziet geen uitweg.

- Hoe kan jij, samen met de zorgleerkracht of zorgcoördinator een gesprek aangaan om terug mogelijkheden en groeikansen te zien?
- Wat zou jou hierbij kunnen helpen?

B.3 Ouders betrekken

De ondernomen acties binnen de verhoogde zorg worden steeds met de ouders besproken. De zorgcoördinator organiseert het overleg en registreert in het zorgdossier.

B.4 Samenwerken

De klastitularis informeert de zorglkr. over de werking/verloop van de geboden zorg. Samen beslissen ze of er tussentijds bijgestuurd moet worden om het effect te bereiken.

B.5 Differentiëren

Wanneer de leerkracht ondervindt dat de geboden differentiatie in fase 0 niet toereikend is probeert zij deze differentiatie in begeleiding, instructie (sporenbeleid), tempo, taken, hulpmiddelen, etc. op te drijven. De leerkracht vertrekt vanuit de leerplandoelen en gaat dan leerlijnen en/of de hoeveelheid leerstof afbakenen en huiswerk op maat meegeven. Dit gebeurt in overleg met de zorgcoördinator. De geplande acties worden genoteerd in een m-cirkel en geregistreerd in het zorgdossier.

B.6 Taken van de klastitularis:

- aanbod volgens de noden van de kinderen bieden
- leerlinggegevens verzamelen en registreren
- gesprekken voeren met ouders en zorgcoördinator
- welbevinden bewaken

B.7 Taken van de zorgleerkracht:

- zorgondersteuning voorbereiden
- aangepast materiaal voorzien
- systematisch zorgoverleg voeren en registreren volgens afspraken (zie overlegstructuur);
- evalueren van ondernomen acties in het zorgoverleg, oudergesprekken op uitnodiging voeren en verslaggeving
- welbevinden bewaken

B.8 Taken van de zorgcoördinator:

- Aanspreekpunt voor leerkrachten, ouders, leerlingen.
- Organiseren van klasbespreking voor leerlingen met verhoogde zorg (pré-MDO).
- Bepalen van doelen en acties op korte termijn (M-cirkel).
- Observeren in de klas, op de speelplaats ...
- Ondersteunt een groep leerlingen, ...
- Evalueren en reflecteren over de gevoerde acties.
- Samen een oudergesprek voorbereiden.

B.9 Taken van de directie:

- aan oudergesprekken op uitnodiging participeren of leiden;
- participeren aan zorgoverleg (indien nodig) en acties evalueren.

C. Fase 2: Uitbreiding van zorg / tweedelijnszorg

Voor sommige leerlingen volstaat de verhoogde zorg niet. De huidige begeleiding van de leerling in de schoolse situatie dreigt vast te lopen. Het schoolteam merkt dat haar inspanningen en die van de ouders geen of onvoldoende resultaat opleveren. Er is versterking nodig! Er is nood aan bijkomende inzichten in de onderwijssituatie! De school kan beroep doen op de expertise van het CLB tijdens een strategiebespreking (klasleerkracht, zorgcoördinator, zorgteam, ouders, directie, CLB, externe medewerkers, ...). Tijdens de strategiebespreking worden de reeds genomen maatregelen (fase 0 en fase 1) overlopen en verdere stappen voorgesteld. Een handelingsplan wordt opgesteld. Aan de hand van een brede probleemanalyse, met aandacht voor leerling- en omgevingskenmerken, en eventueel een diagnostisch onderzoek, werkt het CLB een voorstel uit. Het CLB stelt zich de vraag : 'Wat heeft deze leerling nodig, op gebied van onderwijs en opvoeding, om het gemeenschappelijk curriculum te kunnen blijven volgen?' Het voorstel en de haalbaarheid daarvan wordt besproken met alle betrokkenen. De school behoudt de regie van de zorg op school!

C.1 Leerlingen opvolgen en bespreken

Tijdens een MDO worden de leerlingen besproken. Hier wordt besproken voor welke leerlingen we bijkomende inzichten nodig hebben.

De eerste partner die we doorgaans raadplegen is het CLB. Daarnaast is het mogelijk dat ook andere externe hulpverleningsinstanties rechtstreeks (na overleg met het CLB) worden aangesproken zoals centra voor logopedie, Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg, etc. Op het MDO kunnen ook veronderstellingen met betrekking tot mogelijke (leer)stoornissen of beperkingen besproken worden. Het CLB zal na overweging deze hypothesen al dan niet onderzoeken en weerleggen of bevestigen. In dit proces worden de ouders uiteraard eveneens betrokken. Nadien kan een aanvullende begeleiding opgestart worden vanuit een externe hulpverleningsinstantie binnen (ONWOB) of buiten (revalidatie, logopedie, kinesithérapie, psychologische begeleiding,...) de school.

C.2 Registreren

De zorgcoördinator registreert de gesprekken in het zorgdossier (iOmniwise).

C.3 Ouders betrekken:

zie punt C.1

C.4 Samenwerken externen:

zie punt C.1

C.5 Differentieren:

Redicodi maatregelen zie bijlagen

Andere mogelijkheden tot uitbreiding van zorg :

- Inschakelen van externe medewerkers (logo, kine, psycholoog, revalidatiecentrum)
- extra huiswerkbegeleiding
- Inschakelen van ondersteuningsnetwerk
- Curriculumdifferentie (ELT en IAC) : de leerling wordt vrijgesteld van bepaalde delen van het gemeenschappelijk curriculum (leerdoelen).

Er wordt duidelijk gecommuniceerd over de haalbaarheid van het behalen van het getuigschrift in de lagere school. - Beslissen tot zittenblijven trachten we te vermijden. In uitzonderlijke gevallen is zittenblijven toch de beste optie. - Vervroegde instap naar eerste leerjaar B van het secundair onderwijs. Leerlingen kunnen op basis van hun leeftijd (12 jaar) doorstromen naar 1B van het secundair onderwijs, ook al zitten ze in de lagere school in het 4° of 5° of 6° leerjaar. - Schoolloopbaanversnelling . Beslissen tot schoolloopbaanversnelling (jaartje overslaan) trachten we te vermijden. In uitzonderlijke gevallen is loopbaanversnelling de beste optie. - Verdieping van de leerstof binnen het leerjaar.

C.6 Welbevinden bewaken:

Ook in deze fase blijven we de aspecten benadrukken die goed gaan, we blijven in de leerbegeleiding vertrekken vanuit de interesses en talenten van de leerling om deze (opnieuw) te motiveren. Positieve bekrachtiging is een onmisbaar aspect, we zijn ons bewust van de verhoogde kwetsbaarheid van de leerling in deze fase en trachten het zelfbeeld te beschermen. Ook voor de ouders blijven we positieve aspecten benadrukken.

C.7 Taken van de klastitularis:

- leerlingengegevens verzamelen en registreren in het leerlingvolgsysteem
- grondig voorbereiden en participeren aan MDO
- acties evalueren samen met de zorgleerkracht en zorgcoördinator
- welbevinden bewaken en vertrekken vanuit positieve factoren en interesses van de leerling

C.8 Taken van de zorgleerkracht:

- leerlingengegevens verzamelen en registreren in het leerlingvolgsysteem
- acties evalueren samen met de klastitularis en de zorgcoördinator
- welbevinden bewaken en vertrekken vanuit positieve factoren en interesses van de leerling

C.9 Taken van de zorgcoördinator:

- aanspreekpunt voor leerkrachten, ouders, leerlingen
- mee opstellen van zorgplannen (M-cirkel, IAC)
- opvolgen van de gemaakte afspraken
- leerlingengegevens registreren en leerlingvolgsysteem bewaken
- individueel handelingsplan overlopen met alle betrokken partijen en evalueren
- deelnemen aan oudergesprekken
- welbevinden leerling en ouders bewaken waar mogelijk
- contacten opnemen en onderhouden met CLB en andere externe hulpverleningsinstanties
- MDO's leiden en verslaggeving

C.10 Taken van de directie: indien nodig

- individueel handelingsplan overlopen met alle betrokken partijen en evalueren
- oudergesprekken leiden
- overleg plannen met CLB externe hulpverleningsinstanties
- MDO's leiden en verslaggeving

D. Overstap naar een school op maat (Fase 3)

De inspanningen die je als school doet om de nodige zorg voor een leerling te realiseren, hebben niet altijd het gewenste resultaat: de leerling functioneert niet beter, voelt zich nog steeds niet helemaal goed op school, de ontwikkeling stagneert... . Een advies tot overstap naar een andere school dringt zich op. Dit kan een school van het gewoon of buitengewoon onderwijs zijn. Dit advies mag voor ouders en leerlingen nooit onverwacht komen. Het moet een logische volgende stap zijn in het zorgtraject. De eindbeslissing ligt bij de ouders.

-De leerling blijft toch op school:

Elke leerling heeft het recht om op school te blijven tot het eind van de basisschool. Als de ouders geen overstap willen, communiceert de school duidelijk hoe ze verder zullen gaan met deze leerling. De maatregelen die we in fase 2 namen, worden verder gezet. De ouders weten dat de school niet over de optimale gespecialiseerde expertise, materiële middelen en omkadering beschikt waar hun kind nood aan heeft.

- De leerling maakt de overstap naar een nieuwe school.

Samen met het CLB begeleiden en ondersteunen we, als team, de ouders en de leerling. Zij worden actief betrokken. We bespreken met hen welke school over de nodige expertise en een aangepaste setting beschikt om de leerling de maximale ontplooiingskansen te bieden. De school maakt een overzicht van de specifieke noden van de leerling en legt contact met de nieuwe school.

D.1 Taken van de klastitularis:

- praten met ouders
- praten met leerling
- welbevinden bewaken

D.2 Taken van de zorgleerkracht:

- gegevens verzamelen
- praten met leerlingen

D.3 Taken van de zorgcoördinator

- onderhouden van contacten met ouders
- IAC plan opstellen
- overleg met CLB en andere externe partners
- blijven ondersteunen van de leerkracht en de leerling
- eventueel begeleiden van bezoek aan 'de andere school'

D.4 Taken van de directie:

- praten met ouders
- praten met leerlingen
- overleg met CLB en andere externe partners

5. Onze overlegstructuur

Soorten overleg

- A. Overleg klasleerkracht – zorgleerkracht (co-teacher)
- B. Zorgoverleg zorgcoördinator – zorgleerkracht (kleuter)
- C. Zorgoverleg zorgcoördinator –(zorg) – klastitularis
- D. Overleg zorgcoördinator – directie
- E. MDO
- F. CLB- overleg
- G. Oudercontact
- H. Kernteam
- I. Kindcontact
- J. Horizontaal overleg
- K. Vertikaal overleg
- L. Overgangsgesprekken
- M. Overgangsmomenten
- N. Overgang derde kleuterklas – eerste leerjaar
- O. Overgang zesde leerjaar – secundair onderwijs

A. Overleg klasleerkracht – zorgleerkracht

Doel

Tijdens het zorgoverleg wordt besproken hoe de verhoogde zorg tijdens de volgende week of periode kan vormgegeven worden. Verhoogde zorg wordt geboden aan leerlingen waarvoor de basiszorg niet voldoende is om tot optimaal leren te komen. Welke items komen zeker aan bod tijdens dit overleg?

- Welke leerlingen worden begeleid?
- Welke doelen willen wij bereiken bij deze leerlingen? Leerstof en oefeningen worden samen afgebakend.
- Welk materiaal gebruiken we om deze doelen te bereiken? Kinderen die nood hebben aan verhoogde zorg hebben nood aan concreet materiaal, aan spelenderwijs leren, handelen. Wie zorgt voor deze materialen?
- Wie verbetert welke oefeningen / taken / toetsen?
- Welke evoluties merken we binnen onze acties? Welke leerlingen hebben baat bij deze aanpak? Waar kunnen we onze aanpak bijsturen?
- Welke opvallendheden merken we op bij bepaalde leerlingen? Rekening houdend met de componenten welbevinden en betrokkenheid. Wat zijn onze observaties?

Frequentie

Dit overleg is niet structureel vastgelegd. Het gebeurt op vraag van lkr. en/of zorglkr. of op de datum van de effectbespreking van de m-cirkel.

Registratie

De zorgleerkracht noteert de verschillende acties. Deze worden genoteerd bij 'zorg in de klas' in het leerlingdossier.

B. Zorgoverleg zorgcoördinator – zorgleerkracht

Doel

Dit overleg is multi-inzetbaar. Hoe lopen de geplande (preventieve of remediërende) acties? Waar liggen knelpunten? Welke acties zijn succeservaringen? Wat en hoe kunnen we bijsturen?

Frequentie

Dit overleg gebeurt wekelijks.

Registratie

Van dit overleg wordt door de zorgcoördinator een verslag opgemaakt. Wanneer er specifieke acties gepland worden op leerlingniveau, wordt dit steeds aangevuld in het leerlingvolgsysteem door de zoco of zorgleerkracht.

C. Overleg zorgcoördinator – klastitularis (Pré-mdo)

Doel

In dit overleg worden de leerlingen kort besproken, worden acties geëvalueerd en bijgestuurd en observaties geïnterpreteerd. Daarnaast worden nieuwe acties op niveau van verhoogde zorg en uitbreiding van zorg gepland a.d.h.v. de m-cirkel. Dit vanuit de verzamelde leerling-gegevens (methode-gebonden-toetsen, genormeerde toetsen, observatiegegevens, zelfevaluaties, etc). De klastitularis en de zorgleerkracht bereiden dit MDO-A grondig voor. Ook oudergesprekken kunnen tijdens dit overleg worden voorbereid.

Frequentie

Dit overleg wordt één keer per trimester gehouden. Daarnaast kan dit op vraag van de zoco of (zorg)leerkracht.

Registratie

Het verslag wordt genoteerd door de zoco in het leerlingvolgsysteem

D. Overleg directie – zorgcoördinator

Doel

Hier gebeurt een terugkoppeling van leerbegeleiding op school.

De leerlingen die nood hebben aan uitbreiding van zorg worden besproken: evaluatie van acties, stand van zaken overlopen, nieuwe afspraken maken, individuele handelingsplannen maken, aanvullen of overlopen.

Daarnaast worden acties op leerling, -klas en schoolniveau overlopen, bijsturing van acties met betrekking tot het beleidsplan besproken, etc. Actieve participatie, afspraken naleven. De directeur neemt eindbeslissingen waar nodig.

Frequentie

Eén keer per maand

Registratie

De zorgcoördinator maakt een verslag van het overleg en bezorgt het aan de directeur.

E. MDO

Doel

Op het pré-mdo werden de lln gesignaleerd die verhoogde zorg en uitbreiding van zorg nodig hebben. De leerlingen die verhoogde zorg nodig hebben die wij als school nog moeilijk kunnen bieden worden besproken op een MDO. We willen samen met het CLB op zoek gaan naar mogelijke oorzaken van problemen bij leerlingen en vragen tips en adviezen om met moeilijkheden om te gaan.

Frequentie:

Niet vooraf bepaald

Registratie:

De zorgcoördinator maakt een verslag van het gesprek en plaatst het in het zorgdossier.

F. CLB – overleg

Doel

Er is steeds ruimte voor overleg met CLB-medewerkers. Deze medewerkers zijn regelmatig aanwezig bij ons op school. De klasleerkracht kan met vragen naar deze CLB-medewerkers stappen, maar ook ouders kunnen worden uitgenodigd om samen met het CLB, de leerkracht en de zorgcoördinator specifieke onderwijsbehoeften of diagnostische resultaten van leerlingen te bespreken. Binnen de school overlegt de zorgcoördinator ook met CLB om zorgvragen te stellen en de werking op elkaar af te stemmen.

Frequentie

2x maand

Registratie

De zorgcoördinator maakt een verslag van het overleg en zet de info in het leerlingdossier

G. Oudercontact

Doel

Contact met de ouders is enorm belangrijk. Zij zijn de ervaringsdeskundigen, zij kennen hun kind het beste. Ouders moeten dus gezien worden als volwaardige partners binnen een zorgoverleg, binnen de school. Driemaal per jaar worden ouders uitgenodigd op een oudercontact. Hier worden het welbevinden, de betrokkenheid en de inhoudelijke prestaties besproken. Verder kunnen ouders steeds uitgenodigd worden voor een gesprek om specifieke onderwijsbehoeften te bespreken, om redicodimaatregelen in kaart te brengen, om diagnostische resultaten te bespreken, Het CLB en externe hulpverleners kunnen dan ook betrokken worden. Een gesprek met het team kan ook georganiseerd worden op vraag van de ouders.

Frequentie:

3x jaar

Registratie:

de klastitularis vermeldt relevante info in het zorgdossier in de rubriek oudercontacten

H. Kernteam

Doel:

Expertise ontwikkelen / gedragen verantwoordelijkheid. Mee nadenken over de zorgwerking: initiatieven, invulling en ondersteuning pedagogische studiedagen/PV, afstemming, gelijkgericht kijken. Verhogen van de kwaliteit van de leerlingbegeleiding.

Frequentie:

Om de 5 à 6 weken

Registratie:

verslag afwisselend door zorgcoördinator of zorgjuf.

I. Kindcontact

Doel

Naar aanleiding van een rapport organiseert de leerkracht een kindcontact met de leerling. De leerkracht bespreekt met de leerling het welbevinden, de betrokkenheid en de inhoudelijke prestaties. De leerkracht ook tussendoor een kindcontact organiseren.

Frequentie:

3x jaar

Registratie:

klastitularis vermeldt relevante info in het lndossier in de rubriek 'kindcontacten'

J. Horizontaal overleg

Doel

Regelmatig zitten de leerkrachten van éénzelfde leerjaar samen. Leerkrachten wisselen thema's uit, maken inhoudelijke afspraken, leggen thema's vast, bespreken organisatorische zaken als uitstappen. Ze ondersteunen elkaar en kunnen bij elkaar te rade gaan voor de ondersteuning van leerlingen.

Frequentie:

maandelijks op werk-PV

Registratie:

verslag PV

K. Verticaal overleg

Doel

Ook verticaal overleg vinden wij zeer belangrijk. Dit gaat voornamelijk door tijdens personeelsvergaderingen en pedagogische studiedagen.(bijvoorbeeld afspraken rond kloklezen, begrijpend lezen, werken met MAB-materiaal, niveaulezen,...)

Frequentie:

maandelijks op werk-PV

Registratie:

verslag PV

L. Overgangsgesprekken

Doel:

Aan het eind van elk schooljaar vinden de overgangsgesprekken plaats. De leerkrachten wisselen informatie uit over leerlingen die de overstap maken naar een volgend leerjaar. De betrokken leerkrachten zitten samen met de zorgcoördinator en bespreken welbevinden, betrokkenheid van leerlingen, alsook inhoudelijke prestaties. Belangrijke informatie uit de dossiers wordt doorgegeven, alsook eigen ervaringen. Verder kunnen tips naar aanpak en ondersteuning van welbepaalde leerlingen worden doorgegeven.

Frequentie:

einde schooljaar georganiseerd door zorgcoördinator

Registratie:

de klastitularis van het voorbije schooljaar noteert vooraf de relevante info in het leerlingdossier in de rubriek 'overgang van klas'.

Overgangsmomenten

Derde kleuterklas -eerste leerjaar:

Vanuit de overgangsgesprekken eind augustus met de kleuterleidsters van de derde kleuterklas krijgt de leerkracht heel wat informatie over de kinderen. Meestal kunnen problemen nog binnen de klas opgelost worden door te differentiëren. Voor de risicoleerlingen wordt zo snel mogelijk zorg opgestart. In het eerste leerjaar wordt half september van alle kinderen de LVS-test wiskunde afgenomen. De leerkracht neemt de toetsen af en bespreekt de resultaten met de zorgverantwoordelijke en de zorgcoördinator.. In oktober volgt er dan een leerlingbespreking. Om de overgang tussen derde kleuterklas en eerste leerjaar zo laagdrempelig mogelijk te maken organiseren we verschillende activiteiten. Op het einde van het schooljaar gebeuren er verschillende klaswissels tussen 3de kleuterklas en eerste leerjaar. Op die manier maken de kleutertjes reeds kennis met hun nieuwe juf en proeven ze al een keer van rekenen en taal. Tegelijkertijd kunnen de kinderen van het eerste leerjaar nog eens op bezoek bij hun kleuterjuf.

Overgang zesde leerjaar-secundair onderwijs

Elk kind dat de basisschool verlaat krijgt een Baso-fiche mee. De ouders krijgen het advies de Baso-fiche te bezorgen bij de inschrijving in de secundaire school met het oog op een vlotte start en een eventuele voortzetting van de zorg die geboden werd in de lagere school in het belang van het kind. Ter voorbereiding van het bepalen van de studiekeuze werken we in de klas met de brochure van het CLB 'Op stap naar het secundair'. Er is ook indien nodig contact tussen de zorgleerkracht en de leerlingbegeleider van het secundair om de overstap voor zorgkinderen zo vlot mogelijk te laten verlopen. Vanuit de secundaire scholen krijgen we feedback over hoe onze ex-leerlingen het doen. Indien nodig kan er ook verder overleg gepleegd worden.

6. Middelen

A. iOmniwize

Het digitale leerlingvolgsysteem “iOmniwize “ biedt ons een nauwkeurig beeld over de leervorderingen en emotionele vaardigheden van individuele leerlingen over een langere periode. Ook leerlingen die minder goed vorderen, kunnen we hierdoor nauwgezet opvolgen. iOmniwize is volledig op maat van de school ingesteld. Alle leerlingendossiers worden in het systeem ingebracht, deze omvatten o.a. verslagen van leerlingenbesprekingen, oudergesprekken, neerslagen van individuele zorg, belangrijkste info uit de zorgfiches (need to know), rapporten, observatielijsten relationele vaardigheden, afspraken rond redicodimaatregelen,...

B. Testing (meten = weten)

B.1 Citotest

De Citotest bepaalt niet of een kind rijp is voor het eerste leerjaar. De test gaat enkele reken- en taalvaardigheden na waarvan we weten dat ze een goede start in het eerste leerjaar ondersteunen. Schoolrijpheid is veel breder dan dat. Je kan dat niet op 1 moment en met 1 test meten. Veel belangrijker is wat de kleuterjuf en de ouders observeren in de loop van het schooljaar. Stel dat de juf zich zorgen maakt over een kleuter en de test bevestigt die zorg. Dan geeft dat een aanwijzing om verder te kijken of het kind extra aandacht en zorg nodig heeft. Dezelfde test wordt twee keer afgenomen in de derde kleuterklas. In november en april. Bedoeling is om de evolutie van de kleuters te bekijken.

B.2 Leerstofoetsen

Gedurende het jaar worden regelmatig leerstofoetsen (al dan niet methode-gebonden) afgenomen. De resultaten worden meegedeeld op een rapport. De resultaten helpen om een zorgvraag te detecteren en aan te pakken.

B.3 LVS

In de lagere school worden tweemaal per jaar de LVS-testen lezen, rekenen en spelling afgenomen. Aan het begin van het schooljaar en halverwege het schooljaar. Deze testen geven ons een beeld van vooruitgang, stagnatie of achteruitgang van de verworven leerstof bij de leerlingen. De testen worden verbeterd door de klasleerkracht, hij of zij signaleert mindere of zorgwekkende resultaten op het pré-mdo. De leerkracht en de zorgverantwoordelijke gaan hiermee dan aan de slag. Op basis van deze testen kan dan een remediëringsgroepje rond welbepaalde leerinhouden worden gevormd, extra inoefening in een contract,.... Deze testen zijn een leidraad ! Ze bieden geen absolute waarheden, vermits het hier gaat om een momentopname! Observatie van klasleerkracht, van de zorgleerkracht, van de zorgcoördinator en gesprekken met de leerling en/of ouders blijven de belangrijkste bron van informatie. De resultaten worden verwerkt in iOmniwize. De resultaten worden niet op het rapport genoteerd.

B.4 AVI - leestesten

Tot en met het derde leerjaar worden systematisch de AVI-testen afgenomen van leerlingen, het louter technisch leesniveau van de kinderen wordt gescoord aan de hand van deze test. De resultaten worden ook in kaart gebracht door de zorgco. Leerlingen die AVI-niveau 8 of 9 nog niet behaalden in het 4e leerjaar worden doorgetest in het 4de en eventueel het 5e leerjaar. AVI-score 8 is een score die in het 4e leerjaar als voldoende wordt beschouwd. Eens deze score behaald, halen de leerlingen mettertijd ook niveau 9. We willen niet eindeloos doortesten, omdat dit het leesplezier van leerlingen zou kunnen beïnvloeden. Het hoofddoel is om via een systematische AVI-testing op regelmatige basis een goed beeld te krijgen van de evolutie bij de leerlingen. Resultaten op de AVI-test geven ook een indicatie welke boekjes worden aangeraden aan leerlingen. De test is vooral nuttig in de vroegere leerjaren, zodat er kan worden nagegaan of leerlingen de eerste leestechische stappen kunnen zetten en of zij blijven evolueren. In het eerste leerjaar start men met de leestesten, horende bij de methode “Lezen met Hup”. Van nieuwe instromers wordt het niveau vaak ook bepaald door afname van een LVS-test en/of een AVI-test. Deze scores kunnen ons een indicatie geven van het niveau van de leerlingen.

B.5 Taalscreening – niveau onderwijstaal: SALTO-Test

Deze screening beoogt na te gaan wat het niveau van de leerling inzake de onderwijstaal is. Het is met andere woorden een beginsituatieanalyse van de leerling op basis waarvan verdere stappen ter ondersteuning van de leerling genomen kunnen worden. De screening niveau onderwijstaal wordt afgenomen van alle leerlingen die voor het eerst in het Nederlandstalig gewoon lager onderwijs naar school gaan. Het kan gaan om leerlingen die de overstap maken van het (gewoon- of buitengewoon) kleuteronderwijs naar het gewoon lager onderwijs, het kan ook gaan om kinderen die op latere leeftijd in het gewoon lager onderwijs instromen (bijv. leerlingen uit Wallonië, uit het buitenland). De taalscreening is een beginsituatieanalyse die moet aangeven of er nood is aan maatregelen m.b.t. de onderwijstaal. Indien de resultaten daar aanleiding toe geven, probeert de school te voorzien in extra hulp die aansluit bij de beginsituatie en de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal.

B.6 Testen o.l.v. CLB

De school zorgt voor een eventuele doorverwijzing naar het CLB voor de afname van intelligentietesten, concentratietesten e.d. Ouders geven hier steeds hun toestemming voor. De info wordt enkel meegedeeld mits toestemming van de ouders.

B.7 IDP

Katholiek Onderwijs Vlaanderen biedt de interdiocesane proeven (IDP) als schooloverstijgende toetsen aan. De proeven worden afgenomen bij leerlingen van het vierde en het zesde leerjaar van scholen die de leerplannen van het katholiek basisonderwijs volgen. In de eerste plaats zijn de proeven peilproeven om de realisatie van de leerplandoelen na te gaan. IDP bestaat uit toetsen voor Nederlands, wiskunde en wereldoriëntatie. Elk jaar worden er andere accenten gelegd met betrekking tot de leerplandoelen die getoetst worden. Scholen en beleidsvoerende instanties hebben vandaag de dag nood aan feedback, om zo hun verbeterpunten te herkennen en actieplannen op te stellen. De resultaten van de interdiocesane proeven zijn ideale outputgegevens waarmee de school haar eigen werking kan beoordelen. Ze zijn een hulpmiddel om een antwoord te vinden op de vraag of men erin slaagt de getoetste leerplandoelen van de leergebieden Nederlands, wereldoriëntatie en wiskunde doorheen de basisschool bij de leerlingen te realiseren. De resultaten van IDP worden niet op het rapport genoteerd.

C. Redicodi-maatregelen

Redicodi staat voor remediëren , differentiëren, compenseren en dispensereren . De maatregelen die worden genomen voor leerlingen die zich in zorgfase 1 of 2 bevinden worden in onze school opgetekend als redicodi-maatregelen. Door deze maatregelen op te lijsten zorg je voor transparantie naar het hele team, doorheen de verschillende schooljaren en eventuele schoolloopbaan van het kind. Redicodi-maatregelen worden bepaald in overleg met de klasleerkracht, ouders, CLB, zorgcoördinator, leerling, directeur, eventuele externe begeleiders en de zorgleerkracht. De betrokken partijen die met de leerling werken dienen deze maatregelen in acht te nemen. Ze worden opgenomen in het dossier van de leerling en gedigitaliseerd in het schoolonline. De redicodi-maatregelen worden regelmatig geëvalueerd en bijgestuurd tijdens overlegmomenten. Op het einde van de lagere schoolcarrière kunnen deze maatregelen doorgegeven worden naar het secundair onderwijs . (zie bijlagen)

D. Curriculumaanpassingen (IAC)

Voor sommige leerlingen is het niet altijd haalbaar het reguliere curriculum te volgen. Voor hen kunnen leerstofaanpassingen worden gedaan. Deze leerlingen kunnen dan gewoon blijven deel uit maken van de klasgroep, maar volgen een apart traject voor een welbepaald vak (rekenen, Frans of taal). Dit kan inhouden dat de leerling een leerstofonderdeel gaat volgen in een lager leerjaar of de leerling gewoon in de klas blijft en zelfstandig werkt in een werkmop op maat van de leerling. Deze curriculumaanpassing heeft soms tot gevolg dat de leerling het attest van het basisonderwijs niet in onze school kan behalen en moet doorstromen naar de B-klas, waar een attest basisonderwijs gehaald kan worden. Of de mogelijkheid bestaat dat de leerling die curriculumaanpassingen genoot de eindtoetsen van het 6de leerjaar kan afleggen, wordt beslist door de klassenraad. De klassenraad beslist eveneens over de uitreiking van het attest basisonderwijs.

7. Bijlagen

A. De 7 pijlers concreet

De Regenboog is een kleinere dorpsschool waar kinderen met zorgen snel opgemerkt worden. Wij kunnen dankbaar gebruik maken van het feit 'iedereen kent iedereen'. Informele contacten zijn snel gelegd. Zo worden de zorgen besproken in de wandelgangen, de leraarskamer, tijdens zorggesprekken, zorgraden, MDO's, klassenraden enz ... De leerkrachten doen hun uiterste best om aangepaste en fijne activiteiten uit te werken voor ieder kind. Dit gebeurt zowel in werkgroepen als individueel. Indien nodig wordt een klasleerkracht ondersteund door de zorgleerkracht of een extern persoon. In de klas werken we aan een krachtige leeromgeving door gebruik te maken van verschillende werkvormen zoals groepswerk, hoekenwerk, contractwerk, 3-4 sporenbeleid, vormen van binnenklasdifferentiatie, ... Om in te spelen op de vernieuwingen i.v.m. zorg volgt het team regelmatig nascholingen (al dan niet georganiseerd door de scholengemeenschap), zijn de pedagogische studiedagen frequent afgestemd op zorgthema's en wordt er maandelijks tijdens personeelsvergaderingen tijd voorzien voor 'zorg'. Startende leerkrachten worden extra gecoacht en begeleid, zowel vanuit de scholengemeenschap als vanuit de school zelf, in de zoektocht naar een goede zorg binnen de klas.

Iedere klastitularis zorgt voor een positieve sfeer. Voor ieder kind wordt er op niveau gewerkt. Voor het team is elk stapje voorwaarts belangrijk, hoe klein het ook mag zijn. In de Regenboog kijken we niet alleen naar het hoofd (het cognitieve) maar krijgen ook het hart en de handen een belangrijke plaats. Maandelijks wordt er via fijne activiteiten op zoek gegaan naar de talenten van onze leerlingen om hen zo te laten geloven in het eigen kunnen. Ook in de schoolagenda van de kinderen zijn de verschillende talenten verwerkt. Via het project 'een schat in jezelf' wordt er aandacht besteed aan de sociale vaardigheden. Hierdoor leren de kinderen elkaar aanvaarden en waarderen. Dankzij het systeem met de buddygroepen leren ze zorg dragen voor elkaar en wordt het welbevinden positief beïnvloed. Ook in ons rapport wordt er niet enkel aan het cognitieve aspect aandacht gegeven maar wordt ook het sociaal-emotionele luik en de werkhouding geëvalueerd. Tijdens het oudercontact en tijdens het kindcontact wordt door de klasleerkracht voor beide aspecten tijd voorzien.

A.1 Welbevinden

Wat doen we al?

Kleuterschool:

- Kinderen mogen 'tutje' bijhouden.
- Binnen blijven i.p.v. op de speelplaats.
- Werken vanuit de interesse van het kind.
- Kalenders
- Klaspoppen
- Belonen (verbaal, stickers, pluimen, toon-moment ...)
- Persoonlijk aanspreken, knuffels geven, troosten ...
- Eigen materialen laten meebrengen om over te vertellen.

Lagere school:

- Onthaal aan de deur met hand, knuffel, high-five ...
- Onthaalmomenten

- Dagritmekaarten (les + pagina)
- Schrijflied
- Plaats van lln. in de klas.
- Blokkendoos / zandbak
- Interesse tonen in de leefwereld van het kind.
- Zelfreflectie (duim omhoog)
- Takenbord
- Banken in groepjes → hulp vanuit de groep.
- Complimenten geven (verbaal)
- Complimentenbal
- Aanmoedigen
- Belonen i.p.v. straffen
- Positief benaderen
- Praten over gevoelens
- Klasgesprekjes na conflict
- lln. mogen leerkracht persoonlijk aanspreken.
- Kringgesprekken (na weekend, conflict, thuissituatie...)
- Problemen/conflicten met humor proberen te relativeren
- Bewegingstussendoortjes
- Sporen
- Meter of peter
- Hoekenwerk (niet enkel werkbladen)
- Spreekbeurten over zelfgekozen onderwerp
- Talentenmuur
- Pestbeleid (buddygroepen)
- Luisteren oor voor collega's
- Structuur tijdens LO

Doen we, maar moet nog aan gewerkt worden...

Lagere school:

- Leerlingen begeleiden op wijze die de hij/zij nodig heeft.
- “ZILL”-ig werken ‘vanuit de kinderen’

A.2 Diversiteit

Wat doen we al?

Kleuterschool:

- Differentiëren (verschillend aantal puzzelstukken, niet elke leerling zelfde opdracht ...)
- Laten ‘voelen’ (dat elk kind uniek is).
- Anders zijn is oké.
- Groeien op eigen tempo.

Lagere school:

- Materiaal aanbieden (blokjes, kaarten, invulwoorden ...)
- Differentiëren in oefeningen (aantal, moeilijkheid ...)
- Aangepast huiswerk
- Werkbladen aanpassen aan niveau
- Rekening houden met talenten van het kind.
- Klasoverschrijdend werken
- Kinderen helpen elkaar
- Niet voor elk kind de lat even hoog leggen.
- Sporenbeleid met voldoende uitdaging en ondersteuning
- Werken rond talenten
- Niet enkel werken rond verstand maar ook handen.
- Vaste momenten om vrij te kiezen
- Inspelen op het moment zelf
- Anderstaligen gerust stellen door hun eigen taal even te zoeken
- Anders zijn is oké.
- Digitaal contractwerk
- Planning leerling ondersteunen (agenda, leren leren ...)
- Contracten
- Overgangsgesprekken

Doen we, maar moet nog aan gewerkt worden...

Lagere school:

- Sporenbeleid in andere vakken
- Werken met vraagtekens (sporenbeleid)
- Differentiëren in hoekenkaarten / stappenplannen
- Alles in agenda noteren van differentiatie
- Individueel traject

A.3 Krachtige leeromgeving

Wat doen we al?

Kleuterschool:

- Brainstorm: interesse bepalen
- Al spelend met concreet materiaal werken
- Kansen geven tot experimenteren en exploreren met leuke materialen en activiteiten
- Wekelijks andere klas- en hoekverrijking
- Werken met echte materialen uit de leefwereld
- Hoekenverrijking naar thema

Lagere school:

- Materiaal aanbieden
- Hulpmiddelen geven (schrijfkaarten, blokjes, getalbeelden ...)
- Contract- en hoekenwerk
- Veel verrijking in de hoeken gebruiken
- Verschillende werkvormen aanbieden
- Clim groepswork
- Vertrekken vanuit de leefwereld van het kind (interesse)
- Wiskunde koppelen aan dagelijkse realiteit
- Meer tijd om in te oefenen (differentiatie spelling)
- Sporenbeleid (wiskunde, spelling)
- Uitnodigende leeshoek
- Kwartierlezen
- Zelfcorrectie in andere kleur
- Zelfreflectie “elke” les (voor vervolg)
- Individuele begeleiding
- Planning en structuur (bord, agenda, lessen, doelen ...)

Doen we maar moet nog aan gewerkt worden ...

Kleuterschool:

- Tijd nemen om te observeren
- Registreren in Ikklik
- Behandel ik genoeg aspecten en doelen
- Meer ideetjes van leuke activiteiten
- Planning
- Graderen in hoeken
- ICT nog meer gebruiken (betere apps)

Lagere school:

- Gedifferentieerd huiswerk / toetsen
- Sporen in 1ste leerjaar
- Sporenbeleid Taal
- Sporenbeleid verder uitwerken
- Zelfreflectie ‘afsluiting’
- Instructie in graadklas

A.4 Goesting

Wat doen we al?

Kleuterschool:

- Enthousiast zijn!
- Ik voel me goed als een kleuter vooruitgang maakt en ik laat dat merken (knuffel, high-five)
- Jezelf zijn en blijven
- Filosoferen
- Kinderen inspireren tot nadenken
- Kind laten voelen dat je zelf ook fouten maakt

Lagere school:

- Enthousiast zijn en leerlingen inspireren
- Goed gehumeurd voor de klas staan
- Veel positief bevestigen
- Eigen interesse naar de klas brengen

A.5 Professionalisering

Wat doen we al?

Kleuterschool:

- Overleggen met de zorgleerkracht
- Individuele ondersteuning geven

Lagere school:

- Overleg met collega's
- Samenkomst in kleine groepjes (per graad ZILL-thema's)
- Extra materiaal voor leerlingen met leervoorsprong
- Bundels samenstellen
- Ondersteuning door andere leerkrachten
- Zorgvragen stellen
- Ralfi – lezen
- Overgang KS3 –LS1

Doen we maar moet nog aan gewerkt worden ...

Kleuterschool:

- Gerichter observeren
- Administratie
- Evalueren zorg – agenda

Lagere school:

- Hospiteren
- Werken met ZILL
- ZILL-projecten uitwerken
- ICT
- MDO
- CLB inschakelen
- Dossiers invullen
- Zorg uitschrijven
- Zorggesprekken (CLB) voorbereiden
- Sporenbeleid in een graadklas
- Sporenbeleid in eerste leerjaar (wanneer beginnen)
- Twijfel rond “heb ik alles wel aangeleerd” wegnemen
- Loskomen van werkschriften
- Ondersteunen van collega's

A.6 Harmonische ontwikkeling

Wat doen we al?

Kleuterschool:

- Niet enkel cognitieve, ook interesses en muzische
- Gesprek / pluimen
- Fotomuur (taalontwikkeling)

Lagere school:

- R.h.m. het totale kind (niet enkel vaardigheden- → contract
- Oudergesprek
- Complimentenspel
- Jezelf zijn – ‘voor’leven
- Inspelen op de sterktes van het kind
- Inspelen op interesses van het kind
- Muzische opvoeding (beeld, zang, muzisch taalgebruik, media)
- Planning huiswerk
- Vanuit kennis van de thuissituatie probleemgedrag benaderen
- Hulpmiddelen aanbieden bij leerproblemen
- Relativeren en aanvaarden (heeft zijn best gedaan ...)

Doen we maar moet nog aan gewerkt worden ...

- Omgaan met kleuters met moeilijk gedrag
- ZILL
- Conflicten oplossen

A.7 Teamwork

Wat doen we al?

Kleuterschool:

- Zorgkinderen bespreken
- Overleg en opvolging zorgkinderen
- Als team aan 1 kant trekken
- Samenwerken
- Zelfreflectie

Lagere school:

- ZILL-project per graad
- Werkgroepen
- Overleggen
- Toezichten speelplaats → zelfde afspraken
- Klasoverschrijdend (vieringen, poppenspel)
- Hulp vragen aan zorgleerkracht
- Samen aan zelfde touw trekken
- Zelfde visie

Doen we maar moet nog aan gewerkt worden ...

Kleuterschool:

- Leerlingdossiers invullen

Lagere school:

- Werken aan het sociaal-emotionele
- Analyseren van toetsgegevens
- Wie is voor wat verantwoordelijk (zorg)
- Zorg Zill-ig maken
- ZILL

Om dit doel te bereiken in De Regenboog:

- Houden we zorgvuldig een leerlingendossier bij.
- Zorgen we voor binnenklasdifferentiatie en 3-sporenbleid.
- Organiseert de klasleerkracht contractwerk en/of hoekenwerk.
- Proberen we de betrokkenheid en het welbevinden te verhogen.
- Vindt er regelmatig overleg plaats met leerkrachten / zorgleerkracht / directie / CLB / externe begeleiders:
 - Gerichte observaties
 - Informele gesprekken tussen leerkrachten
 - Zorgoverleg (pre-MDO)
 - Zorggesprek tijdens personeelsvergadering
 - Overleg met CLB / ONWBO
 - Zorgraad
- Voor kinderen met leer- of gedragsproblemen zullen we:
 - De hulp van de zorgleerkracht inschakelen.
 - Eventueel een aangepaste leerlijn opstellen.
 - Differentiëren met aangepaste computerprogramma's.
 - Een aangepast huiswerkbeleid voeren.
 - Het CLB en ONWOB inschakelen.
- Houden we ouders op de hoogte over de ontwikkelingen van hun kind.
- Hechten we veel belang aan de schooltaal.
- Werken we met hedendaagse taal-, wiskunde-, WO- en godsdienstmethoden.
- Hechten we belang aan het aanleren van sociale vaardigheden.
- Worden de talenten van de kinderen in de schijnwerpers gezet.

Hierin spelen enkele personen een belangrijke rol:

De klasleerkracht:

Is de eerste verantwoordelijke voor het kind. Hij/zij werkt de hele dag met de kinderen en kent het vanuit het dagelijks werk. Bij de klasleerkracht kunnen de ouders terecht met hun bezorgdheden. Hij/zij is het aanspreekpunt voor de ouders en de kinderen.

De directie:

Bewaakt mee de koers en de krachtlijnen van het zorgbeleid en zorgt dat het hele team het zorgbeleid mee behartigd.

De zorgbegeleider:

Brengt alle betrokken partijen bij elkaar en organiseert het zorgoverleg. Ouders kunnen bij hem terecht met vragen rond de begeleiding van hun kind. Hij begeleidt eventueel ook zelf leerlingen of groepjes met leerproblemen. Hij ondersteunt leerkrachten bij hun zorgvraag rond bepaalde leerlingen.

B. Binnenklasdifferentiatie

Binnenklasdifferentiatie is het proactief, positief en planmatig omgaan met de verschillen tussen leerlingen in de klas met het oog op het grootst mogelijke leerrendement voor elke leerling.

De leerlingen zijn het magnetisch noorden, de andere windrichtingen (handboeken, leerplannen, ...) zijn richtinggevend.

Wat wordt verwacht van de leerkracht:

De leerkracht staat veel vaker tussen de kinderen dan voor de kinderen. Hij/zij geeft meer individuele feedback. De leerkracht moet anticiperen op wat zich aandient in de klas, in plaats van reactief of toevallig te handelen.

Wat wordt verwacht van de leerling:

De leerling moet meer verantwoordelijkheid willen nemen voor het eigen leerproces. De leerling zal een actieve werkhouding moeten hebben.

Wat wordt verwacht van de ruimte:

Het meubilair en de materialen moeten verplaatsbaar zijn. Het inrichten van hoekjes/groepjes is aangeraden. De klas zal vaak rommeliger ogen dan een 'traditionele' klas.

B.1 Binnenklasdifferentiatie op schoolniveau

- Instructie: Sterke leerlingen kunnen genieten van een verkorte instructie, andere leerlingen krijgen een verlengde instructie indien nodig. (3 (4) sporenbeleid)
- Zelfstandigheid: Lln. kunnen via een rood-groen systeem aangeven of ze extra hulp nodig hebben bij een taak of niet.
- Tijd: Sterke leerlingen moeten een taak soms sneller afwerken. De lkr. geeft weer hoe ze de vrijgekomen tijd kunnen invullen.
- Hoeveelheid: Voor sommige leerlingen kan de leerstof beperkt worden in hoeveelheid. De doelstellingen moeten wel behouden blijven.
- Moeilijkheidsgraad: Hetzelfde doel kan op een moeilijker of makkelijker niveau aangeboden worden.
- Hulpmiddelen: Extra leermiddelen (rekenmachine, tafelkaart, blokjes, ...) worden aangeboden naar de noden van het kind.
- Evaluatie: 1e graad : de leerlingen worden individueel geëvalueerd en bijgestuurd indien nodig. 2e – 3e graad : de leerkrachten maken gebruik van de exit-kaart om de lln. te evalueren en bij te sturen.

B.2 Differentiatie bij toetsen (mogelijkheden)

Taal:

- Tempodifferentiatie: Meer tijd om opdrachten op te lossen.
- Zorgschriften (taal/spelling) → sobere, eenvoudige lay-out.
- Enkel de pakketwoorden worden getoetst, geen transferwoorden. (Geen dictee op voorhand mee.)
- Teksten begrijpend lezen vooraf mee om te oefenen. Leesteksten lezen volgens leesniveau (A-B- of C tekst)
- Kinderen met leesmoeilijkheden leggen rood/groen potlood of kaart voor extra uitleg.
- Leerlingen met ernstige dyslexie of motorische problemen mogen hun toets op de pc maken en/of mondeling toelichten. Sommige lln. mogen een schema met spellingsregels gebruiken.

Wiskunde:

- Tempodifferentiatie: Meer tijd om opdrachten op te lossen.
- Sommige lln. (leervoorsprong) krijgen extra vragen. (Met ouders werd besproken dat deze niet gequoteerd worden).
- Taakdifferentiatie: Bepaalde oef. moeten niet worden gemaakt. (aantal/moeilijkheidsgraad)
- De lln. noteren de tussenstappen. (Bij telfout toch deel van de punten).
- De lln. hoeven niet dezelfde oplossingsmethode te gebruiken. (cirkelrekenen/ tussenstappen/...)
- Leerlingen met ernstige reken- en automatiseringsproblemen mogen hulpmiddelen gebruiken. (tafelkaart/ rekenmachine/...)
- Sommige lln. mogen een oplossingsschema gebruiken. Leerlingen met problemen op gebied van de fijne motoriek mogen bij meetkundige tekeningen hun tekening mondeling toelichten.

WO:

- Tempodifferentiatie: Meer tijd om opdrachten op te lossen.
- Kinderen met leesmoeilijkheden leggen rood/groen potlood of kaart voor extra uitleg.
- Leerlingen met ernstige dyslexie of motorische problemen mogen hun toets op de pc maken en/of mondeling toelichten.
- Sommige lln. (leervoorsprong) krijgen extra vragen. (Met ouders werd besproken dat deze niet gequoteerd worden).
- Taakdifferentiatie: Bepaalde oef. moeten niet worden gemaakt. (aantal/moeilijkheidsgraad).

C. Handelingsgericht werken (HGW)

Handelingsgericht werken heeft een belangrijke plaats in het zorgcontinuüm. Handelingsgericht werken is een systematische manier van werken die gebaseerd is op de uitgangspunten van handelingsgerichte diagnostiek. Deze manier van werken vormt het referentiekader binnen het zorgcontinuüm om de interne zorgwerking op school te optimaliseren. Het HGW biedt een kader voor wie betrokken is bij de zorg op school. 7 uitgangspunten vormen de essentie van HGW. Ze vormen de criteria waaraan de werking binnen het zorgcontinuüm kan worden afgetoetst. Het is van belang dat de 7 uitgangspunten worden nagestreefd omdat ze onderling sterk samenhangen en omdat ze de voorwaarden zijn voor een handelingsgerichte aanpak.

C.1 Ondersteunings- en onderwijsbehoeften van de leerling staat centraal.

Wat heeft deze leerling, van deze ouders, in deze klas, bij deze leerkracht op deze school de komende periode nodig? Onderwijsbehoeften geven aan wat een leerling nodig heeft om onderwijsdoelen te bereiken. Ze bieden tevens aanknopingspunten voor het handelen van de leerkracht. Het werken vanuit onderwijsbehoeften concretiseert het streven naar afstemming (Stevens, 2002): leerlingen verschillen en de aanpak van de leerkracht en de ouders doet ertoe. M.a.w. we accepteren dat leerlingen verschillen en zijn bereid om met deze verschillen om te gaan. Ze bieden tevens een zinvol en helder kader voor communicatie over onderwijs op maat en vormen de basis voor een goede preventieve basiszorg.

C.2 Afstemming en wisselwerking tussen het kind en zijn omgeving.

Kinderen ontwikkelen zich steeds in interactie met hun omgeving. Vanuit de context is er steeds sprake van wederzijdse beïnvloeding. Zijn we ons bewust van de wisselwerking tussen leerling en leerkracht, leerlingen onderling, kind en ouders en tussen school en ouders, dan kan dat ons stimuleren tot reflectie: “Welk effect heeft mijn aanpak op deze leerling en hoe kan ik mijn aanpak beter afstemmen op wat deze leerling nodig heeft?”

C.3 Ons handelen is doelgericht.

We werken steeds doelgericht: waar willen we naartoe en wat hebben we daarvoor nodig? Doelen zijn de eerste stap bij het formuleren van onderwijsbehoeften zowel voor de ganse klas, als voor subgroepjes, als voor de individuele aanpak van leerlingen. Bovendien gebruiken we ze om onze aanpak regelmatig te evalueren. De doelen die we formuleren zijn zo SMARTI mogelijk (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden en inspirerend).

C.4 De leerkracht doet er toe.

Leerkrachten bieden kwaliteitsvol onderwijs aan en leveren daarmee een cruciale bijdrage aan een positieve ontwikkeling van leerlingen. De leerkracht kan door extra aandacht, inzetten van aangepast leermateriaal en betekenisvolle taken een positief effect hebben op zowel leerprestaties als het sociaal-emotioneel functioneren van leerlingen.

C.5 Positieve aspecten zijn van groot belang.

Positieve aspecten van kinderen, leerkracht, school en ouders bieden perspectieven: dat wat goed gaat willen we verder uitbouwen in ons plan van aanpak. We betrekken positieve kenmerken in het formuleren van doelen en we gebruiken ze ook in het formuleren van “hulpzinnen onderwijsbehoeften”. Aandacht voor het positieve biedt tegengewicht aan het vormen van een al te negatief, problematisch beeld. We spreken kinderen, ouders, leerkrachten, school aan op hun sterke kanten.

C.6 We werken constructief samen.

Samenwerking tussen kind, ouders, leerkrachten, school is noodzakelijk. Ouders zijn ervaringsdeskundigen, leerkrachten zijn onderwijsprofessionals en leerlingen zijn mederegisser van hun eigen leerproces.

C.7 De werkwijze is systematisch , stap per stap en transparant.

Het is voor iedereen duidelijk hoe we binnen HGW werken en waarom we zo werken. We maken heldere afspraken over wie doet wat, waarom, waar, hoe en wanneer. De systematiek van onze werkwijze bewaken we met formulieren en checklists. Ze zijn nooit een doel op zich maar wel een hulpmiddel, een leidraad en een geheugensteuntje

D. Afspraken

D.1 Afspraken: Ontwikkeling van het wiskundig denken.

ALGEMEEN

<u>Getallenkennis</u>	1 ^{ste} graad	▪ Hulpmiddelen (blokjes, tabellen, honderdveld,...) mogen steeds gebruikt worden.
	2 ^{de} graad	▪ Zwakke rekenaars: hulpmiddelen mogen steeds gebruikt worden, ook bij toetsen. ▪ ZRM gebruiken: schaal, gemiddelde,
	3 ^{de} graad	▪ Zwakke rekenaars: hulpmiddelen mogen steeds gebruikt worden, ook bij toetsen. ▪ ZRM gebruiken: schaal, gemiddelde,
Hulpmiddelen die tot de brede basiszorg behoren mogen door iedereen gebruikt worden.		
<u>Bewerkingen</u>	1 ^{ste} graad	○ Tussenuitkomsten mogen steeds genoteerd worden, soms is het verplicht.
	2 ^{de} graad	○ Tussenuitkomsten mogen steeds genoteerd worden, soms is het verplicht. ○ Vanaf de tweede graad kan, in overleg met de ouders, over worden gegaan naar cirkelrekenen ○ Zwakke rekenaars: Hulpmiddelen (tafelkaart, tabellen, ZRM,...) mogen steeds gebruikt worden, ook bij toetsen.
	3 ^{de} graad	○ Tussenuitkomsten mogen steeds genoteerd worden, soms is het verplicht. ○ Zwakke rekenaars: Hulpmiddelen (tafelkaart, tabellen, ZRM,...) mogen steeds gebruikt worden, ook bij toetsen. ○ Cijferen: bij moeilijke staartdelingen mogen alle leerlingen de tussenuitkomsten met de ZRM berekenen.
Hulpmiddelen die tot de brede basiszorg behoren mogen door iedereen gebruikt worden.		
<u>Meten / Metend rekenen</u>	1 ^{ste} graad	• In elke klas worden dezelfde referentiematen gebruikt. Deze hangen ook aan de muur.
	2 ^{de} graad	• In elke klas worden dezelfde referentiematen gebruikt. Deze hangen ook aan de muur. • Zwakke rekenaars: Hulpmiddelen (tafelkaart, positietabellen, ZRM, ...) mogen steeds gebruikt worden, ook bij toetsen. • ZRM: omtrek, oppervlakte, positietabellen ... (voor iedereen die wil)

	3 ^{de} graad	• In elke klas worden dezelfde referentiematen gebruikt. Deze hangen ook aan de muur. • Zwakke rekenaars: Hulpmiddelen (tafelkaart, positietabellen, ZRM, ...) mogen steeds gebruikt worden, ook bij toetsen. • ZRM: omtrek, oppervlakte, positietabellen ... (voor iedereen die wil)
Hulpmiddelen die tot de brede basiszorg behoren mogen door iedereen gebruikt worden.		
<u>Meetskunde</u>	1 ^{ste} graad	/
	2 ^{de} graad	➤ Zwakke rekenaars: Hulpmiddelen (tafelkaart, blad met formules, ZRM,...) mogen steeds gebruikt worden, ook bij toetsen.
	3 ^{de} graad	➤ Zwakke rekenaars: Hulpmiddelen (tafelkaart, blad met formules, ZRM, ..) mogen steeds gebruikt worden, ook bij toetsen.
Hulpmiddelen die tot de brede basiszorg behoren mogen door iedereen gebruikt worden.		

TOETSEN

- Bij toetsen worden de vragen steeds voorgelezen en krijgen de leerlingen de kans om vragen te stellen.
- De leerkracht moedigt de leerlingen aan om de toetsen steeds na te lezen.
- De leerkracht kan ook na elke les een kleine toets doen.
- Toetsresultaten worden niet klassikaal meegedeeld.
- Op de toetsen kan je vermelden welke hulpmiddelen gebruikt werden.
- Op het rapport wordt vermeld wanneer het om aangepaste leerstof gaat.
- Voor zwakke rekenaars , dit zijn leerlingen waarbij op het pré-mdo en/of op de overgangsbepreking bleek dat ze moeite hebben met rekenen, wordt er bij de correctie rekening gehouden met denkstrategieën van tussenuitkomsten en kladbladen.
- Leerlingen die aangepaste oefeningen krijgen, krijgen ook aangepaste toetsen en huiswerk.

SPRONGTOETSEN

1ste graad	• Sprongtoetsen worden in de eerste graad niet aangekondigd om geen extra prestatiedruk mee naar huis te geven. • De resultaten van de sprongtoetsen komen op het rapport. • De sprongtoetsen worden na verbetering door de leerkracht door de leerlingen met groen verbeterd in het 2de leerjaar. • Mogelijks volgt er na foutenanalyse een remediëring via hoekenwerk en/of contractwerk.
2de graad	• Sprongtoetsen worden een week vooraf aangekondigd. • Beperkte oefenbundel en verbeterersleutel worden meegegeven of herhalingsbladen kunnen als voorbereiding op de toets gebruikt worden. • De leerkracht heeft aandacht voor leren leren. • De resultaten van de sprongtoetsen komen op het rapport. • De sprongtoetsen worden na verbetering door de leerkracht door de leerlingen met groen verbeterd. • Mogelijks volgt er na foutenanalyse een remediëring via hoekenwerk en/of contractwerk.
3de graad	• Sprongtoetsen worden een week vooraf aangekondigd. • Beperkte oefenbundel en verbeterersleutel worden meegegeven of herhalingsbladen kunnen als voorbereiding op de toets gebruikt worden. • De resultaten van de sprongtoetsen komen op het rapport. • De sprongtoetsen worden na verbetering door de leerkracht door de leerlingen met groen verbeterd. • Mogelijks volgt er na foutenanalyse een remediëring via hoekenwerk en/of contractwerk.

SUMMATIEVE TOETSEN

1ste graad	• In de eerste graad wordt een summatieve toets afgenomen op het einde van het B-boek om te zien hoever de kinderen staan. Dit resultaat komt niet op het rapport. • Na foutenanalyse volgt remediëring via hoeken- en/of contractwerk. • Leerlingen die zwak scoren op de summatieve toetsen worden besproken met de zorgcoördinator.
2 de graad	• In de tweede graad wordt een aangekondigde summatieve toets afgenomen op het einde van het B-boek en op het einde van het schooljaar. • De leerlingen ontvangen een beperkte oefenbundel met de relevante leerstof met correctiesleutel om de toets in te oefenen. • De leerkracht heeft bijzondere aandacht voor leren leren. • Na foutenanalyse volgt remediëring via hoeken- en/of contractwerk. • Leerlingen die zwak scoren op de summatieve toetsen worden besproken met de zorgcoördinator.
3de graad	• In het 5de lj. wordt een aangekondigde summatieve toets afgenomen op het einde van het B-boek en op het einde van het schooljaar. • In het 6de lj. wordt een aangekondigde summatieve toets afgenomen op het einde van het B-boek en op het einde van het schooljaar. Op het einde van het schooljaar worden eveneens paralleltoetsen en/of IDP's afgenomen. • De leerlingen ontvangen een uitgebreide, duidelijke studiewijzer, mogelijks aangevuld met een oefenbundel en een verbetersleutel, zeker voor de zwakke rekenaars. • De leerkracht heeft bijzondere aandacht voor leren leren. • Na foutenanalyse volgt remediëring via hoeken- en/of contractwerk. • Leerlingen die zwak scoren op de summatieve toetsen worden besproken met de zorgcoördinator.

Toetsenbundel kunnen bestaan uit:

- online oefeningen op het web
- online oefeningen Bingel/Scoodle
- oefenbladen uit contract-/hoekenwerk
- oefenbundel met verbetersleutel
- delen uit een vorige toets
- voorbereidingen in de klas

LEREN LEREN krijgt prioriteit.

LVS: Wiskundige Ontwikkeling

1ste graad	▪ LVS en parate kennis rekenen wordt begin en midden schooljaar afgenomen conform de richtlijnen in het eerste en het 2de leerjaar, in het eerste leerjaar ook in juni. ▪ De klastitularis maakt een foutenanalyse voor de leerlingen die een D- of E-score behalen. ▪ Leerlingen uit de D- en E-zone kunnen extra oefeningen krijgen in hun contractwerk of in hoekenwerk. ▪ Leerlingen uit de A-zone kunnen uitdagende oefeningen krijgen. ▪ Voor zwakke rekenaars (leerlingen uit de D en E-zone) wordt gedifferentieerd in hoeveelheid, tijd, en mogelijks naar inhoud. ▪ De LVS-resultaten worden met de zorgcoördinator besproken. ▪ Mogelijke remediëring wordt besproken met de zorgcoördinator.
2 de graad	➤ LVS en parate kennis wordt begin en midden schooljaar afgenomen conform de richtlijnen. ➤ De klastitularis maakt een foutenanalyse voor de leerlingen die een D- of E-score behalen. ➤ Leerlingen uit de D- en E-zone kunnen extra oefeningen krijgen in hun contractwerk of bij hoekenwerk. ➤ Leerlingen uit de A-zone kunnen uitdagende oefeningen krijgen. ➤ Voor zwakke rekenaars (leerlingen uit de D en E-zone) wordt gedifferentieerd in hoeveelheid, tijd, en naar inhoud (enkel basis). ➤ De LVS-resultaten worden met de zorgcoördinator besproken. ➤ Mogelijke remediëring wordt besproken met de zorgcoördinator.
3de graad	• LVS en parate kennis wordt begin en midden schooljaar afgenomen conform de richtlijnen. • De klastitularis maakt een foutenanalyse voor de leerlingen die een D- of E-score behalen. • Leerlingen uit de D- en E-zone kunnen extra oefeningen krijgen in hun contractwerk of bij hoekenwerk. • Leerlingen uit de A-zone kunnen uitdagende oefeningen krijgen. • Voor zwakke rekenaars (leerlingen uit de D en E-zone) wordt gedifferentieerd in hoeveelheid, tijd, en naar inhoud (enkel basis). • De LVS-resultaten worden met de zorgcoördinator besproken. • Mogelijke remediëring wordt besproken met de zorgcoördinator.

D.2. Afspraken: Taalkundige ontwikkeling

BEGRIJPEND LEZEN:

- Teksten op voorhand mee naar huis voor zwakke lezers. Dit zijn leerlingen die het vereiste leesniveau niet behaalden, leerlingen waar bij op het pré-MDO en/of op de overgangsbepreking bleek dat ze moeite hebben met begrijpend lezen. Je kan de tekst meegeven aan de ganse klas.
- De vragen worden steeds klassikaal voorgelezen.
- De teksten worden steeds voorgelezen.
- Voorleessoftware (Sprint) mag gebruikt worden indien gekend.
- Taalfouten worden aangeduid maar niet gequoteerd. Bij kopieeroefeningen wel, behalve voor leerlingen met dyslexie en E-zone.

1 ^{ste} graad	De vragen worden vraag per vraag ingevuld. Taalfouten worden aangeduid maar niet gequoteerd.
2 ^{de} graad	Taalfouten worden aangeduid maar niet gequoteerd.
3 ^{de} graad	De vragen worden klassikaal voorgelezen + info aanduiden.

LEZEN:

Kleuterschool:

voorlezen / voorlees- of speurneustassen

Lagere school:

- Wanneer een groot aantal kinderen van de klas problemen hebben met het lezen wordt er een HGW- handelingsplan (m-cirkel) opgesteld voor de ganse klas.
- Avi –testen worden afgenomen door de zorgcoördinator of zorgjuf.
 - 1ste leerjaar : midden en eind
 - 2de tot en met 4de leerjaar : begin en midden
 - 5de leerjaar enkel wie vereist niveau nog niet heeft behaald
- Zwakke lezers krijgen de mogelijkheid tot pré- instructie.
- Voorleessoftware (Sprint) mag gebruikt worden indien gekend.
- In alle klassen wordt aan “kwartierlezen” gedaan.

1ste graad	1ste leerjaar: structuurwoorden aan de muur / leesvinger voorlezen / beurtlezen / individueel lezen / connect-lezen 2 ^{de} leerjaar: connect-lezen – Ralph-lezen
2de graad	Partnerlezen / theaterlezen / leesmeter/ voorlezen/ connect- lezen / Ralph-lezen
3de graad	voorlezen / partnerlezen

SPELLING:

- Schema's van de logo mogen in de klas gebruikt worden en op de bank geplakt worden.

1ste graad	WP	<u>Eerste leerjaar:</u> • vanaf het tweede trimester : Woordpakketten worden wekelijks op vaste dagen in de klas behandeld en op vaste dagen getoetst. <u>Tweede leerjaar:</u> • Woordpakketten worden wekelijks op vaste dagen in de klas behandeld (spellingsregel bespreken en inoefenen) en op vaste dagen getoetst. • Na de afname van het dictee (WP) worden voor lln uit D en E-zone de foutief geschreven woorden met rood aangeduid door de juf, de leerling krijgt dan de mogelijkheid deze fouten met groen te corrigeren. Daarna geeft de juf een cijfer.
	LVS	➤ Toets parate kennis (LVS) wordt 2 x per jaar onaangekondigd gedaan conform de richtlijnen. (begin en midden) ➤ lln uit E- zone hebben recht op een zorgdictee. ➤ Na foutenanalyse (D + E) volgt mogelijks remediëring. ➤ LVS- resultaten en de foutenanalyse worden besproken met de zorgcoördinator.
2de graad	WP	➤ Woordpakketten worden wekelijks op vaste dagen in de klas behandeld (spellingsregel bespreken en inoefenen) en op vaste dagen getoetst. ➤ Dagelijks wordt het WP geoefend in de klas (+/- 5 woorden). ➤ Na de afname van het dictee (WP) worden voor leerlingen uit D en E- zone de foutief geschreven woorden met rood aangeduid door de juf, de leerling krijgt dan de mogelijkheid deze fouten met groen te corrigeren. Daarna geeft de juf een cijfer.
	LVS	➤ Toets parate kennis (LVS) wordt 2 x per jaar onaangekondigd gedaan conform de richtlijnen.(begin en midden)

		➤ Lln uit E- zone hebben recht op een zorgdictee. ➤ Na foutenanalyse (D + E) volgt mogelijks remediëring. ➤ LVS- resultaten en de foutenanalyse worden besproken met de zorgcoördinator.
3de graad	WP	• ww-schema's steeds ter beschikking • Woordpakketten worden wekelijks op vaste dagen in de klas behandeld (spellingsregel bespreken en inoefenen) en op vaste dagen getoetst. • Na de afname van het dictee (WP) worden voor leerlingen uit D en E- zone de foutief geschreven woorden met rood aangeduid door de juf, de leerling krijgt dan de mogelijkheid deze fouten met groen te corrigeren. Daarna geeft de juf een cijfer.
	LVS	• Toets parate kennis (LVS) wordt 2 x per jaar onaangekondigd gedaan conform de richtlijnen.(begin en midden) • Lln uit E- zone hebben recht op een zorgdictee. • Na foutenanalyse (D + E) volgt mogelijks remediëring. • LVS- resultaten en de foutenanalyse worden besproken met de zorgcoördinator.

SCHRIFT:

1ste graad	• hulpkaarten (schrijfwijze, richting,...) op de bank <i>Eerste leerjaar:</i> schrijffletters aan de muur <i>Tweede leerjaar:</i> hoofdletters aan de muur
2de graad 3de graad	➤ Voorleessoftware (Sprint) mag gebruikt worden indien gekend. ➤ Schrijffouten worden in een zelf geschreven tekst aangeduid maar niet gequoteerd. ➤ Bij de evaluatie wordt er bij punten een 'groeitext' voorzien op het blad of op het rapport.

TAALBESCHOUWING:

- Schema's van de logo mogen in de klas gebruikt worden en op de bank geplakt.

1ste graad	• Vragen worden steeds luidop voorgelezen en besproken.
2de graad	➤ Oefenblad of oefenbundel mee voor alle toetsen. ➤ Stappenplannen steeds ter beschikking.
3de graad	▪ Oefenbundels mee voor alle toetsen. ▪ Voor leerlingen in D- en E- zone spelling worden taalfouten wel aangeduid maar niet gequoteerd. ▪ Stappenplannen / ww-schema's steeds ter beschikking.

Afspraken: Oriëntatie op de wereld

- Na elk thema wordt er getoetst. De toets wordt tijdig aangekondigd. Aan sommige leerlingen kan een ingevuld werkboek aangeboden worden.
- Leerlingen die zeer zwak zijn voor lezen/spelling kunnen een invultoets krijgen. Spellingsfouten worden niet aangerekend.
- Een open-boek-toets behoort tot de mogelijkheden, en dit met het oog op de 'vaardigheden' van het kunnen opzoeken.
- Gebruik van Sprint mogelijk indien gekend.

Afspraken: Frans

--> Het leerplan schrijft voor dat leerlingen enkel moeten kunnen kopiëren. Wij verwachten dus niet dat leerlingen woordenschat of werkwoorden kunnen schrijven uit het hoofd.

- Na elk unité wordt er getoetst, mondeling en/of schriftelijk. Deze toets wordt tijdig aangekondigd. Na foutenanalyse volgt remediëring via hoeken- en/of contactwerk, of wordt het onderwijsproces bijgestuurd.
- Na 4 unités volgt telkens een summatieve toets. Deze toets wordt 1 week op voorhand aangekondigd. . Na foutenanalyse volgt remediëring via hoeken- en/of contactwerk. Een studiewijzer en/of een oefenbundel kunnen aangeboden worden.
- Leerstof van één les (vb.: vervoegingen) kunnen tussentijds getoetst worden.
- Belangrijke grammaticale regels hangen aan de muur in het vijfde/zesde leerjaar.
- Gebruik van Sprint mogelijk indien gekend.

F. Opvolging zorg

- Observaties/zorgen worden in het zorgdossier genoteerd.
- Tussentijdse zorgvragen kunnen steeds aan de zorgcoördinator gesteld worden. Deze worden zo snel mogelijk bekeken en behandeld.
- Leerkracht noteert in het zorgdossier welke 'zorg in de klas' er geboden wordt door de klasleerkracht.
- Indien de zorgleerkracht ondersteunt in de klas, noteert hij/zij dit in het zorgdossier.
- Tussentijdse zorggesprekken met CLB/ouders/... worden via de zorgco vastgelegd.

Op ieder PV

- Kinderen met extra zorgen worden tijdens de teamvergadering vermeld/besproken.

November

- Pré-MDO: klasleerkracht meldt de kinderen aan die besproken moeten worden. Voor deze kinderen wordt tijdens het pré-mdo een m-cirkel en indien nodig het document 'BREDE ZORG' ingevuld. Dit wordt genoteerd in het lndossier en bijgehouden in de groene klasmap.

Februari

- Pré-MDO : klasleerkracht meldt de kinderen aan die besproken moeten worden. Voor deze kinderen wordt tijdens het pré-mdo de m-cirkel en het document 'BREDE ZORG' ingevuld of aangevuld. Dit document wordt bijgehouden in de groene klasmap en in het lndossier.
 - Na Pré-MDO : zorgraad voor kinderen met sterk verhoogde zorg.
 - Op de zorgraad zijn de huidige klasleerkracht, de leerkrachten van de volgende leerjaren, de zorgleerkracht en de directie aanwezig.
 - Document 'BREDE ZORG' wordt overlopen en besproken
 - De mogelijkheden van het team en de draagkracht van de school worden besproken.
 - Eventueel wordt een aangepast traject opgesteld.
 - Er wordt een gesprek met de ouders/CLB gepland.

Juni

- Uitgebreide overgangsbesprekingen tussen 2 leerkrachten. Een samenvatting van deze bespreking komt in het zorgdossier.

G. Stappenplan BASO-Fiche

- Tijdens de info-avond in september krijgen de ouders informatie over de bedoeling en de manier van werken met de BaSo-fiche. (zie leidraad BaSo ouders in schoolwerkplan)
- Na de kerstvakantie wordt er gewerkt in het leerlingenluik van de BaSo-fiche.
- Tijdens het oudercontact van februari krijgen de ouders de BaSo-fiche mee om het ouderluik in te vullen.
- Ongeveer 10 dagen later ontvangt de juf de fiches terug (luik leerling en ouderluik zijn nu ingevuld) en vult het schoolluik in.
- Eind februari worden de volledig ingevulde fiches besproken op een klassenbespreking.
- Tijdens het oudercontact aan de paasvakantie wordt de volledige BaSo-fiche besproken, ondertekend en meegegeven.

